

INFORMATIONSBLAD

Nummer 2 2021 Waggeryds Museiförening

MINNESPROMENADER

I sommar, juni, juli och augusti, inbjuder Waggeryds Museiförening, PRO, SPF – Seniorerna och VSOK till Minnespromenader i Vaggeryd och Götafors. Promenaderna går till de 18 informationstavlor som Museiföreningen har satt upp på intressanta platser. Vid varje tavla finns en tipsfråga och svaret hittar du genom att ta del av tavlans information. 18 kontroller räcker till många promenader. Du väljer själv sällskap, tider och vägval och tar därmed ansvar för att du följer folkhälsomyndighetens råd om gruppstorlek och avstånd.

Du kan köpa ett startpaket i Magnisa stuga eller hos PEOPLE. Det innehåller karta, beskrivning av besöksmålen, svarstalong och en anvisning. Aktiviteten pågår fram till 1 september med en tänkt avslutning och prisutdelning i mitten av september - om pandemin tillåter.

Minnespromenader startar 1 juni och pågår till 31 augusti.

Startpaketet kostar 50 kr och säljs i Magnisa stuga och på People.

Magnisa stuga är öppen måndag – torsdag, 9.00-14.00 men har semesterstängt mellan 12 juli – 8 augusti.

Betalning med Swish eller kontanter i Magnisa stuga.

Betalning endast med Swish hos People.

Svarstalongen lämnas i Magnisa stugas brevlåda senast 1 september.

Vill du ställa frågor om Minnespromenader eller köpa startpaket då Magnisa stuga och People har stängt kan du vända dig till: Jörgen Bergström tel. 070 510 82 21, SPF-Seniorerna, Ingemar Gustavsson tel. 073 045 58 01, VSOK, Lars Erik Joakimson tel. 070 290 61 64, Museiföreningen, Stig Johansson tel. 070 553 11 65, PRO

1. WIK
2. Godtemplarlokalen
3. Hjalmar. A. Snickeri
4. Magnisa stuga
5. Folkparken
6. C. Svenssons smedja
7. Stationen
8. Hotellen i Vaggeryd
9. Skänkelund
10. Ålandsö
11. Mjölkkaffären
12. Vaggeryds kvarn
13. Missionsparken
14. Sommarladan
15. Vaggerydsgårdarna
16. Götafors Missionshus
17. Götafors Järnbruk
18. Sventas

VÄLKOMMEN TILL GÖTAFORS

VÄLKOMMEN TILL GÖTAFORS

Sven Gunnar Sundkvist
Vaggeryds Museiförening

Arbetet med boken VÄLKOMMEN TILL GÖTAFORS är nu avslutat och manus överlämnat till Tabergs Tryckeri. Blir det som vi hoppas att vi kan genomföra Vaggerydsdagen på traditionellt sätt, sista lördagen i augusti, kommer Museiföreningens bidrag handla om Götåfors. Då blir det fest med boksläpp i Järnvägsparken och utställning i Magnisa stuga. Allt inramat med musik hämtad från musikkåren Götas notböcker.

Museiföreningen riktar ett stort tack till Sven Gunnar Sundkvist som under flera års tid uthålligt arbetat med boken. I sitt forskningsarbete har han kontaktat ett stort antal människor som vuxit upp i Götåfors eller haft anknytning till samhället. På så vis har han fått tillgång till foton på människor, hus och miljöer. En viktig källa har varit Bo Lundberg, sonson till ingenjör Hugo Lundberg, som ritade och byggde Munksjö sulfatfabrik. År 1904 startade fabriken med Hugo Lundberg som chef.

Genom sina kontakter med över 80 personer har Sven Gunnar fått del av många människors erfarenheter, minnen och berättelser från Götåfors.

Utgångspunkt och inspirationskälla för arbetet har varit ett fotoalbum med gruppfoto som togs 1934 med alla medarbetarna på Munksjö Sulfatfabrik. Fotoalbumet var en avskedsgåva till Hugo Lundberg som detta år lämnade sitt uppdrag som chef efter 30 år. I princip alla män i Götåfors arbetade då på pappersmassafabriken. Boken omfattar tiden från slutet av 1920-talet till 1952 då Götåfors samhälle och Vaggeryds municipalsamhälle gick samman i Vaggeryds köping. Boken omfattar 170 sidor och är indelad i ett tjugotal kapitel. Förutom en introduktion av samhället beskrivs vägar, gator och kvarter. Smedbyn, bondgårdar i Götåfors (Nestors, Kristineberg, Boeryd, Lilla Boarp och torpet Johansberg) ingår också. Munksjö med personal, Götåforsbor som inte arbetade på bruket, Missionsförsamlingen, beredskapsårens påverkan på Götåfors, musik i samhället, barndomsminnen, 1:a majfirande, fritiden och semestrar är andra rubriker.

En redaktionskommitté bestående av Kurt Andersson, Camilla Appelqvist, Lars-Evert Eskilsson och Lars Erik Joakimsson har bistått Sven Gunnar med text- och faktagranskning. Camilla svarar som vanligt för ett utmärkt arbete med den grafiska utformningen, en inte alltid så lätt uppgift när Lars Eriks och Sven Gunnars önskemål om bildernas storlek, placering och samspel med texten ska tillgodoses.

MAGNISA STUGAS TRÄDGÅRD

Den kylslagna våren har medfört att den praktfull rabatten framför Magnisa stuga har blommat ovanligt länge och ihärdigt. **Ett stort tack till Trädgårdsföreningen!**

Under flera år har Museiföreningen sökt efter någon som kan hjälpa oss med det övergripande ansvaret för vår trädgård. Nu har Bernt Magnusson kommit till vår hjälp. Bernt har hela sitt liv arbetat med trädgård och växter och en mer sakkunnig hjälp är svårt att hitta. Som 14-åring började han hos Melanders Handelsträdgård och efter militärtjänsten fick han anställning som chaufför och trädgårdsansvarig hos ingenjör Sandberg på Munksjö.

Bernt Magnusson med sina underhuggare Lars Erik Joakimsson och Ingmar "Nubben" Gustavsson.

Uppdraget var att ansvara och utveckla herrgårdens trädgård och park i Götåfors.

Där stannade Bernt i 24 år. Efter några år i kommunens parkförvaltning blev han handplockad för att ta ansvar för kyrkogården i Skillingaryd.

Med stort intresse har Bernt tagit itu med trädgården runt Magnisa stuga. Rabatter och gräsmattor har gödslats, rosor och syrener klippts och två rabatter planterats om med nya växter. "Vi tar framsidan först och till hösten och nästa vår tar vi baksidan" säger Bernt. Till sin hjälp har han "städslat" sin gamle skidåkningskamrat Ingemar "Nubben" Gustavsson.

HUS RIVS I VAGGERYD

Samhällsbilden i Vaggeryd ändras hela tiden. Några hus som funnits i nästan 120 år har rivits eller är på väg att rivras. Nyligen revs ett hus på adressen Östergatan 4. Huset byggdes i början av 1900-talet och kallades då "Forsbergs lagård". Eftersom det fick det namnet i folkmun måste John Forsberg haft djur i det huset. Hela kvarteret i övrigt var obebyggt på den tiden.

"Forsbergs lagård" var från början ett uthus till nuvarande Götaforsvägen 29, det hus som Tilda och John Forsberg byggde år 1902. I det huset låg senare Fotoni och Folk tandvården. Eftersom huset var omgivet av tallar fick det namnet Furulund. Senare blev det namn på hela kvarteret.

Några år senare, 1907, byggde Forsberg det hus på Östergatan 6 som idag inrymmer blomsteraffären Aceleja och barnklädesaffären Lilla jag. I den byggnaden hade John Forsberg en möbleringsaffär (hette inte möbelaffär på den tiden). Då fick lagården ett annat användningsområde. John Forsberg sålde likkistor och förvarade dem i lagårdsbyggnaden.

John Forsberg gjorde sig av med sina hus på Östergatan och blev hotelldirektör. År 1921 tog han över Hotell Grant vid järnvägsstationen och döpte om hotellet till Stora Hotellet.

I "Forsbergs lagård" hade Axel Carlsson tapetserarverkstad 1928-1935 och sedan fanns Aders möbler där från 1935 till 1948. Möbelaffären flyttade då till Hotell Rosander men kom tillbaka till Östergatan 4 när hotellen rivits 1969. Några andra verksamheter som hållit till i det nu rivna huset är Vaggeryds Elektriska Byrå, Våge Gustavssons och Roland Anderssons firma Radiotelefon och en elfirma, som ägdes av Kjell Stork och Göran Svensson. Karl-Erik Lilja hade en antikvitetsaffär i huset.

Ovanstående hus på Östergatan 4 byggdes i början på 1900-talet av John Forsberg och kallades förr i tiden "Forsbergs lagård". I över 100 år har där varit flera olika verksamheter.
Foto L-E Eskilsson 2015.

Anställda på Aders möbelaffär och tapetserarverkstad. Från vänster: Per-Axel Andersson, Henry Gustafsson, Sixten Nordin, Erik Karlsson, Martin Ader med sonen Anders, Tage Pettersson, okänd och Roland Svensson. Foto från 1940-talet, lånat av Ingrid Åkerström, dotter till Martin Ader.

Martin Ader utanför sin affär på Östergatan 4. Foto Leif Palm, omkring 1970.

Jönköpingsvägen 45

Ett annat hus som är på väg att rivras ligger på adressen Jönköpingsvägen 45. I huset bodde i många år den duktiga skribenten, Värnamo Nyheter-journalisten Gun Gennemark. Hon var gift med Harald "Hasse" Gennemark, vars far, Carl Gustafsson, byggde huset 1909 tillsammans med sin svärfar, Johan Svensson. Husnamnet var Ulriksdal efter Johan Svenssons hustru, som hette Ulrika. Familjen Gennemark ägde huset från 1953 in på 1990-talet.

Gun Gennemark

Jönköpingsvägen 45 när familjen Gennemark bodde i huset. Bilderna lånade av Hans-Christer Gennemark.

Ulriksdal. Från vänster: Johan Svensson, två hyresgäster, Karl och Hulda Gustafsson med dottern Ebba på armen. I soffan barnen Harald, Nils, Erik och Dagny. Längst till höger Rut Svensson Lundkvist, syster till Hulda. Foto från omkring 1915, lånat av Gun Gennemark.

Lars-Evert Eskilsson

TRETTON ÅRGÅNGAR VAGGERYDSNYHETER

På Jönköpings Postens redaktionen i Vaggeryd hade man under lång tid för vana att dagligen riva ut lokalsidorna av Jönköpings Posten och Värnamo Nyheter och lägga dem i buntar i källaren. Kåre Boberg som arbetat på redaktionen är en av alla journalister som deltagit i denna rutin. Nu har han sett till att tidningssidor från 1995 till 2007 hamnat i Magnisa stuga. Här har bladen sorterats och lagts i kronologisk ordning och arbetet med att klippa ut artiklar, notiser och annonser har pågått under våren. Slutsteget att klistra in det utklippta materialet i pärmar har också påbörjats. Gåvan blir ett bra komplement till föreningens tidigare klippssamlingar som omfattar tidningsdokument från 1942 fram till 1990. Utöver Kåre Boberg så deltar Elisabeth Sandahl, Susanne Oskarsson, Ann-Marie Stüffe och Ann-Christin Rundbäck i dokumentationsarbetet.

Infobladet på mail? Skicka din adress till waggerydsmuseiforening@gmail.com